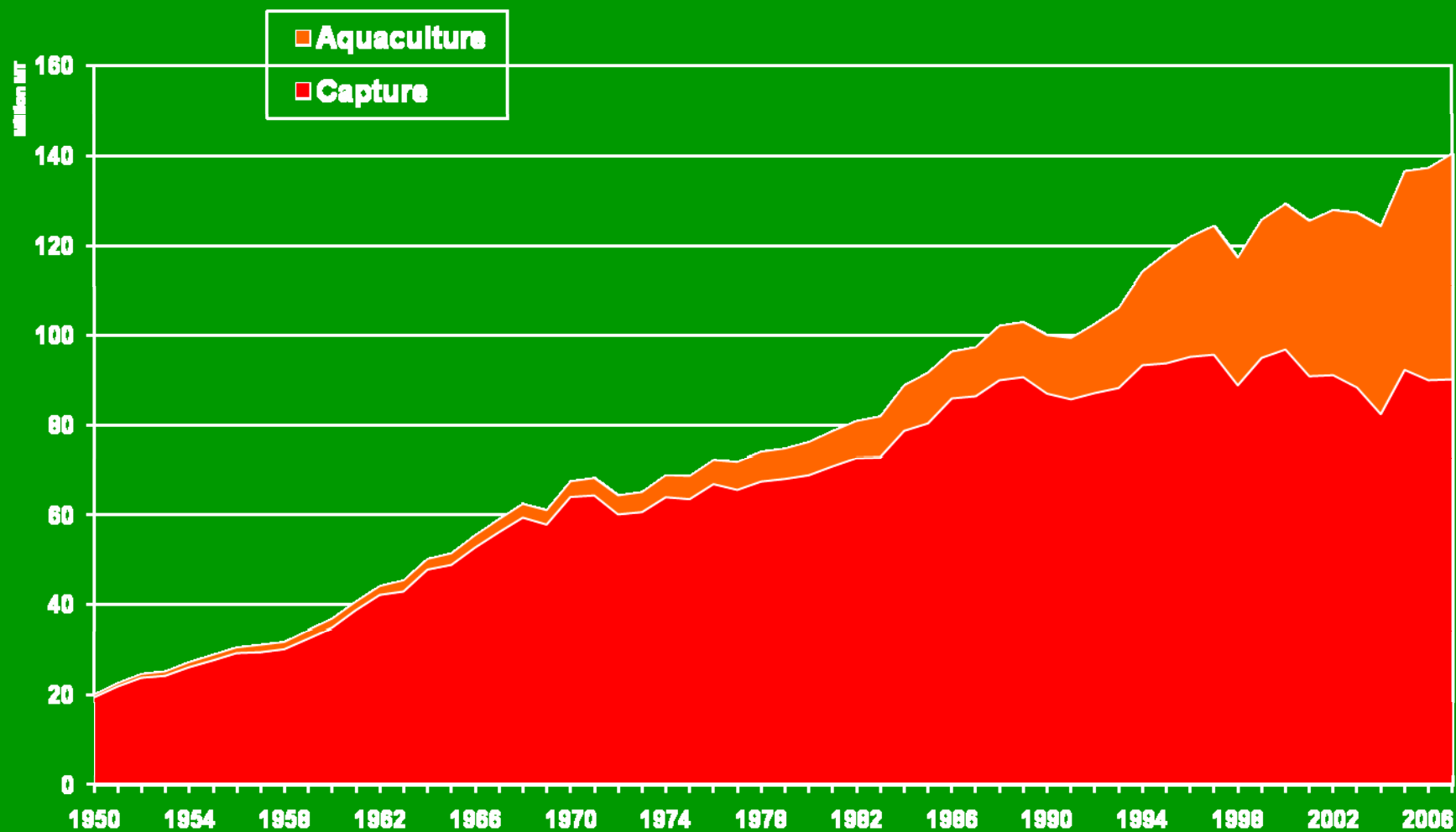

Perspektivy českého produkčního rybářství v podmínkách evropské akvakultury

Světová produkce

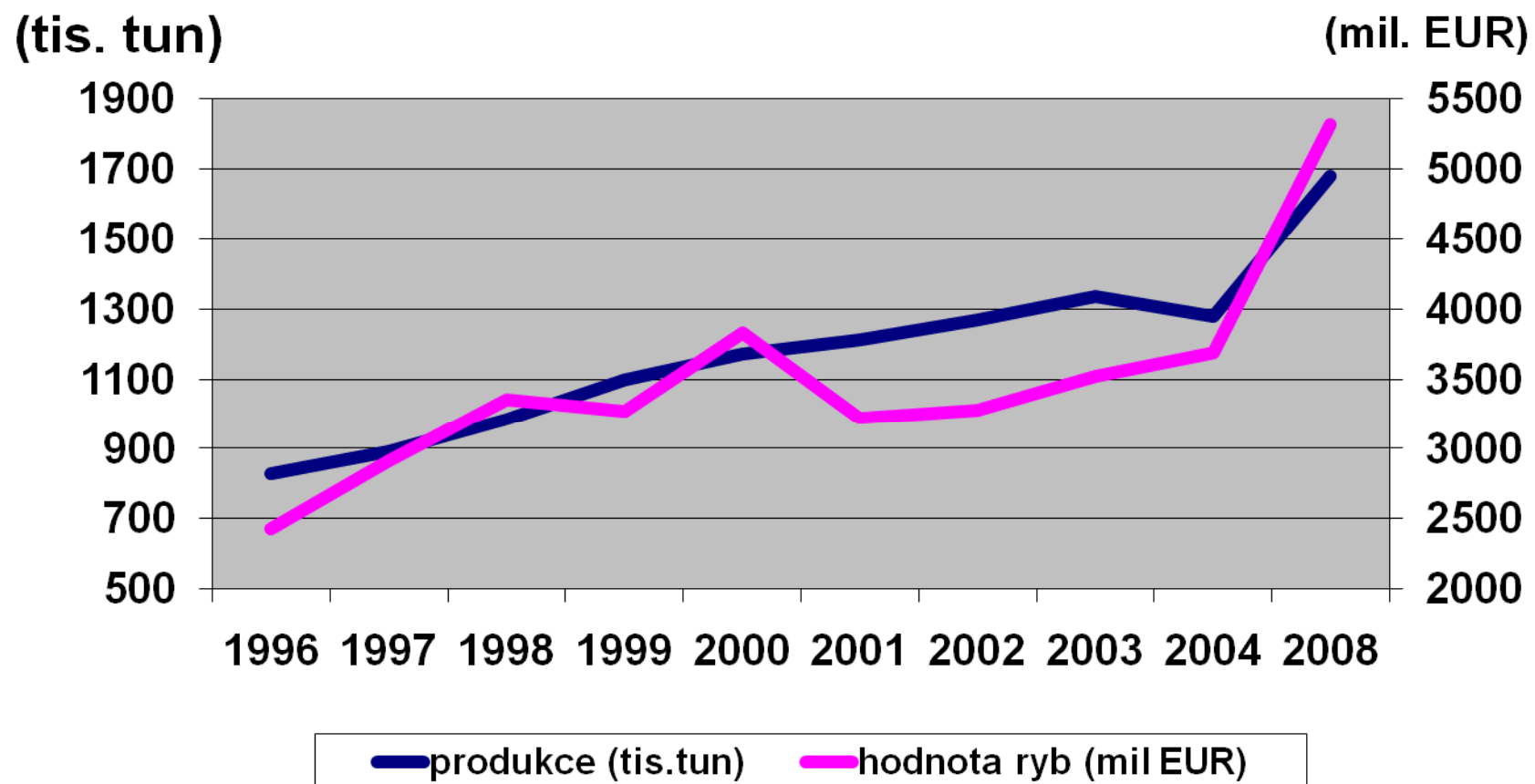

Pramen: FAO

Evropská akvakultura

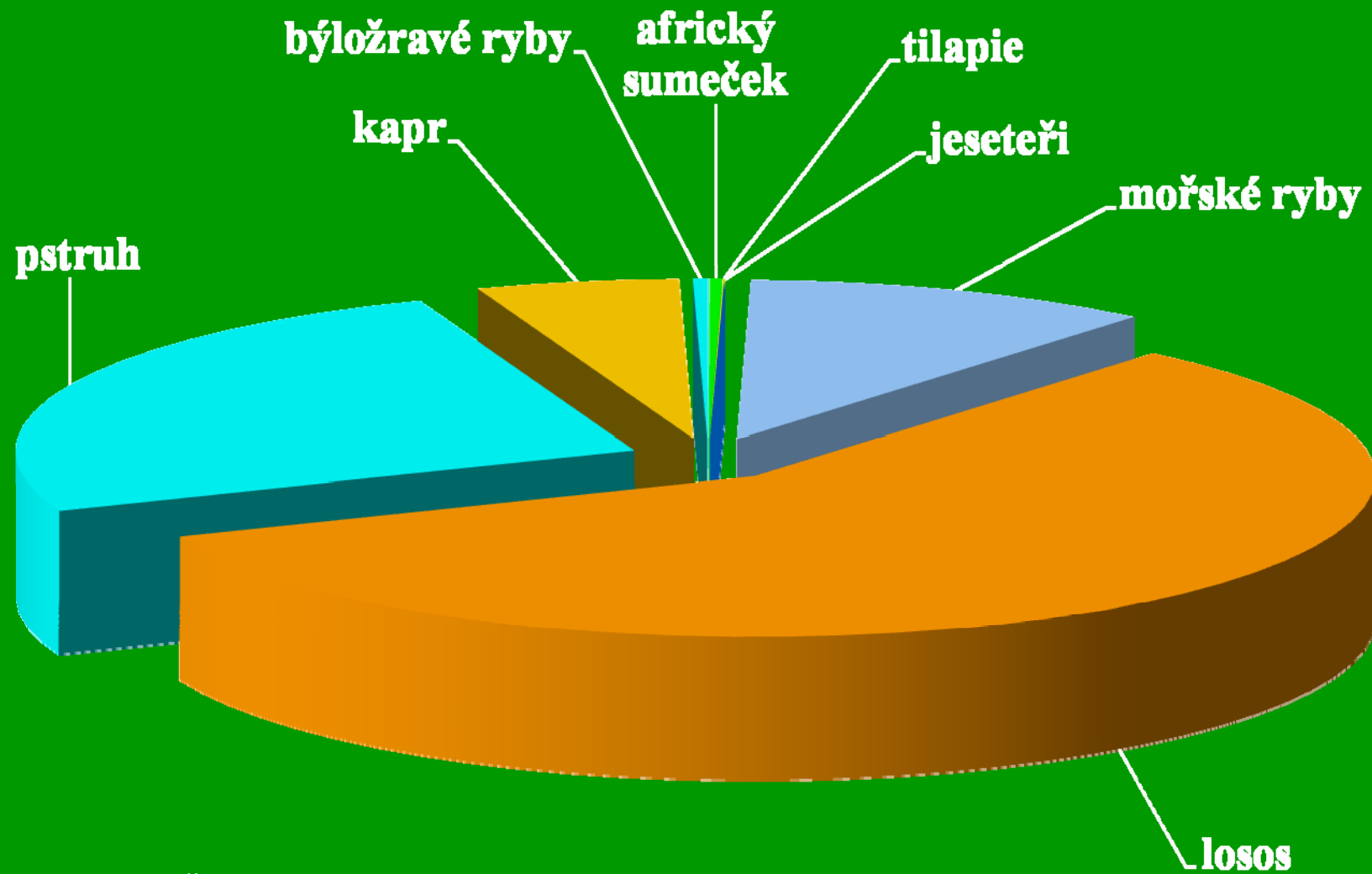
- Po asijském regionu nejvýznamnější producent z akvakultury (přibližně 4 % světové produkce).
- Produkce ryb se pohybuje kolem 1,3 mil. tun.
- Nejvyšší produkce Norsko (přibližně 30 %).
- FEAP (Federation of European Aquaculture Producers).
- Rozhodující producenti členy EU.
- Mimo země EU nejvýznamnější producenti Norsko, Ruská federace a Ukrajina.
- Dominantní postavení lososovitých ryb.
- Předpokládaný nárůst produkce v dalších letech okolo 4 %.

Produkce ryb v evropských zemích

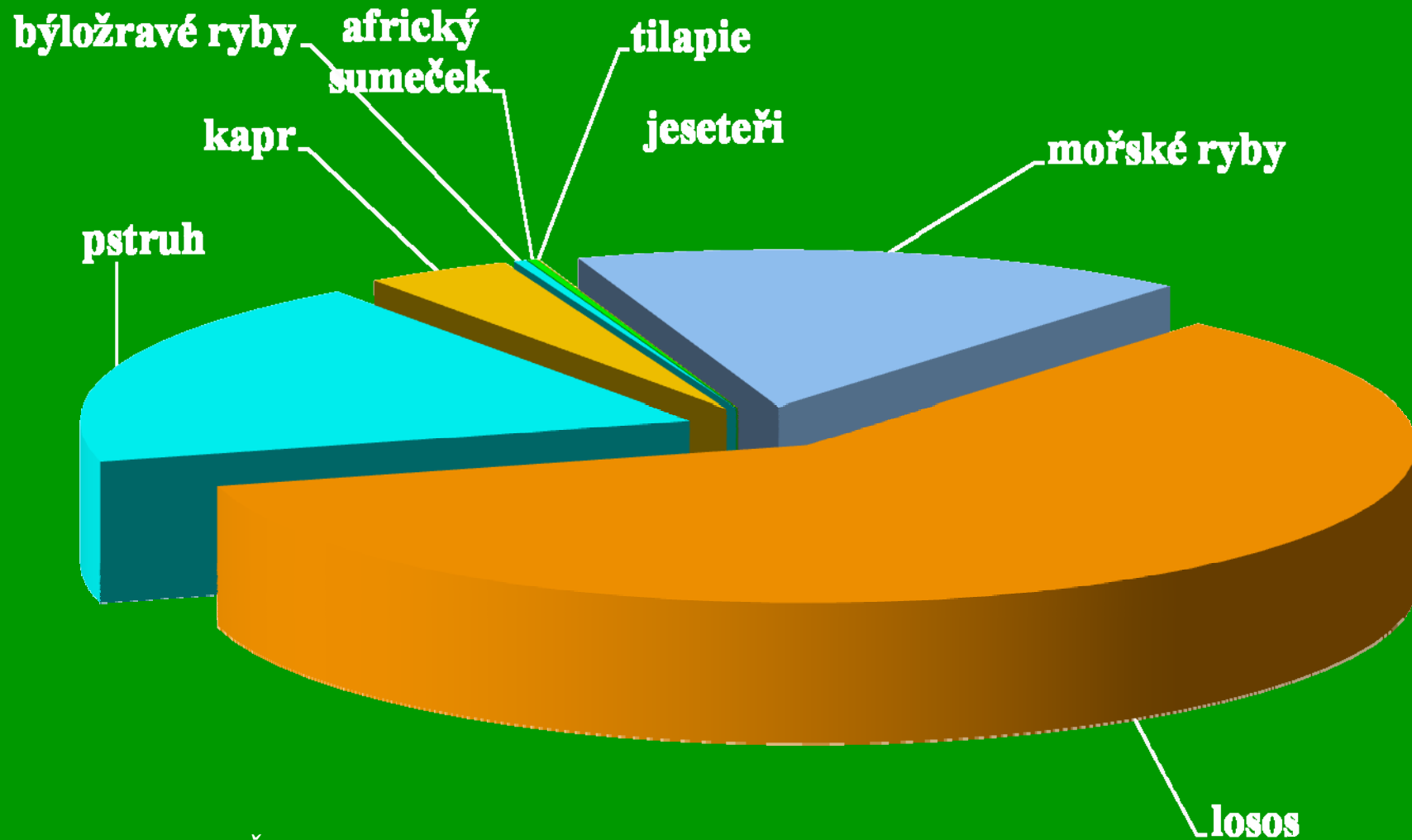
Pramen: Mze ČR

Produkce vybraných druhů ryb 2005

Pramen: Mze ČR

Produkce vybraných druhů ryb 2008

Pramen: Mze ČR

Charakteristika evropského regionu

- Moderní produkční systémy
- Moderní technologie
- Vysoká intenzita chovu
- Vysoká úroveň managementu
- Vysoká kvality použitých krmiv
- Rozdělení regionu do dvou částí:
 - technologií a intenzitou chovu
 - spektrem chovaných druhů ryb
 - formou nabídky sortimentu
 - požadavky trhu

Kapr v Evropě

- Celková produkce kolem 190 tis.tun
- Země EU 70 tis.tun (pokles 2000 79 tis.t -2008 63 tis.t)
 - Polsko 17 tis.tun
 - Česká republika 17,5 tis.tun
 - Německo 10,5 tis.tun
- Nečlenské země 110 tis.tun
 - Ruská federace 80 tis.tun
 - Ukrajina 25 tis.tun
 - Maďarsko 6 tis.tun

Kapr v Evropě

- Celková produkce kolem 190 tis.tun
- Země EU 70 tis.tun - produkce
 - Polsko 17 tis.tun
 - Česká republika 17,5 tis.tun
 - Německo 10,5 tis.tun
- Země EU 70 tis.tun – spotřeba
 - 86 % vlastní chov
 - 13 % rybolov
 - 1 % import z nečlenských zemí

Produkční rybářství v ČR

- **Produkce ryb**
- Extenzivní a polointenzivní rybníkářství
 - hlavní chovanou rybou kapr produkovaný v polykulturních obsádkách
 - realizace produkce ryb v živém stavu s vrcholem v předvánočním období
 - vazba na ekologické a vodohospodářské aspekty krajiny
 - rybníky plní i řadu mimoprodukčních funkcí

- Současná plocha rybníků v ČR 52 tis.ha.
- K chovu je využíváno přes 42 tis.ha.
- Zabahnění rybníků (200 mil. m³ sedimentů) představuje 30% jejich retenčního objemu.
- Akumulační schopnost je rybníků kolem 620 mil m³.

Produkční rybářství v ČR

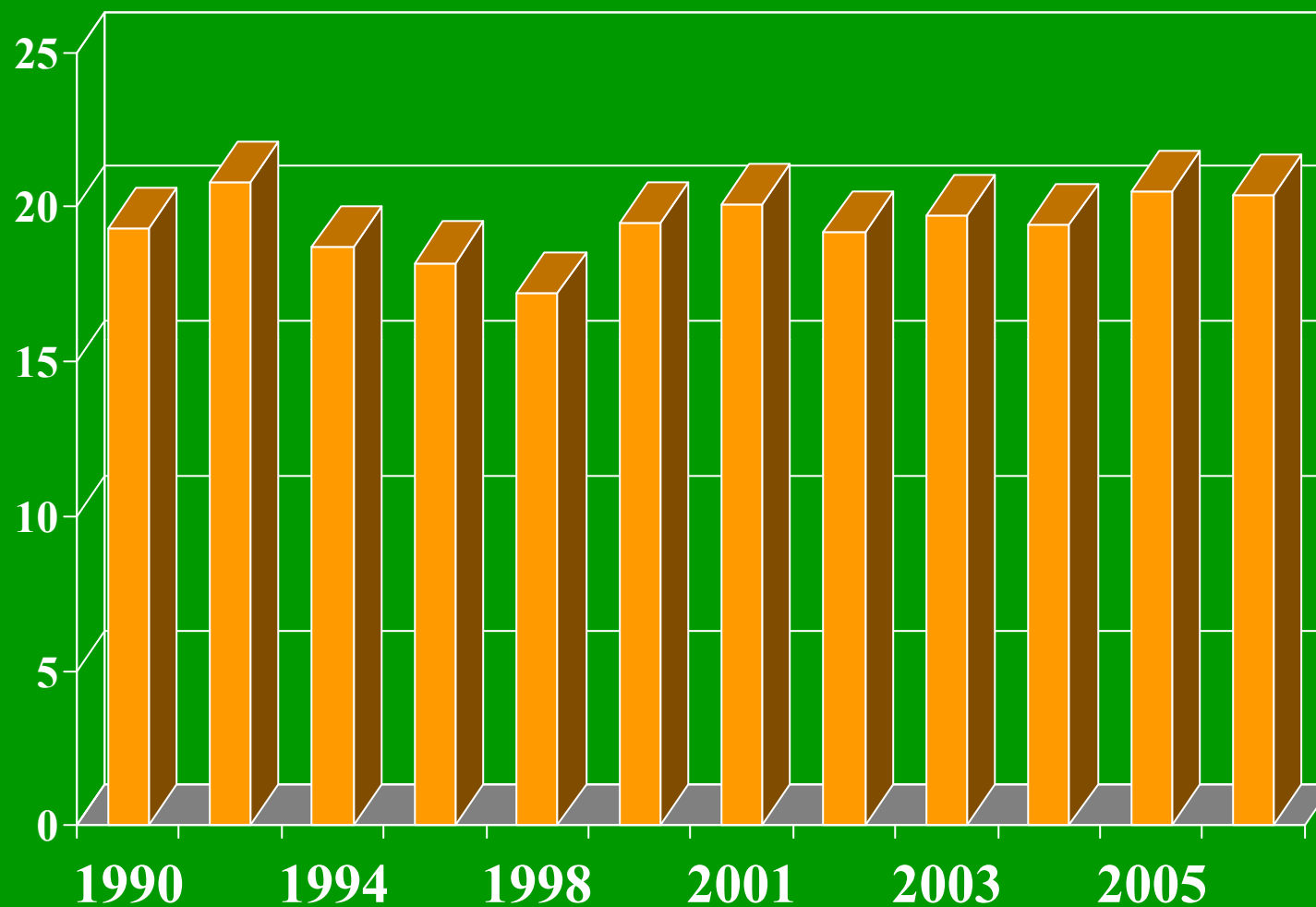
- **Produkce ryb**

- Extenzivní a polointenzivní rybníkářství.
- Standardizované chovy lososovitých ryb.
- Specializované farmy s intenzivním chovem dalších druhů ryb.
- Chov okrasných rybích druhů.

- **Společenské a sociální aspekty.**

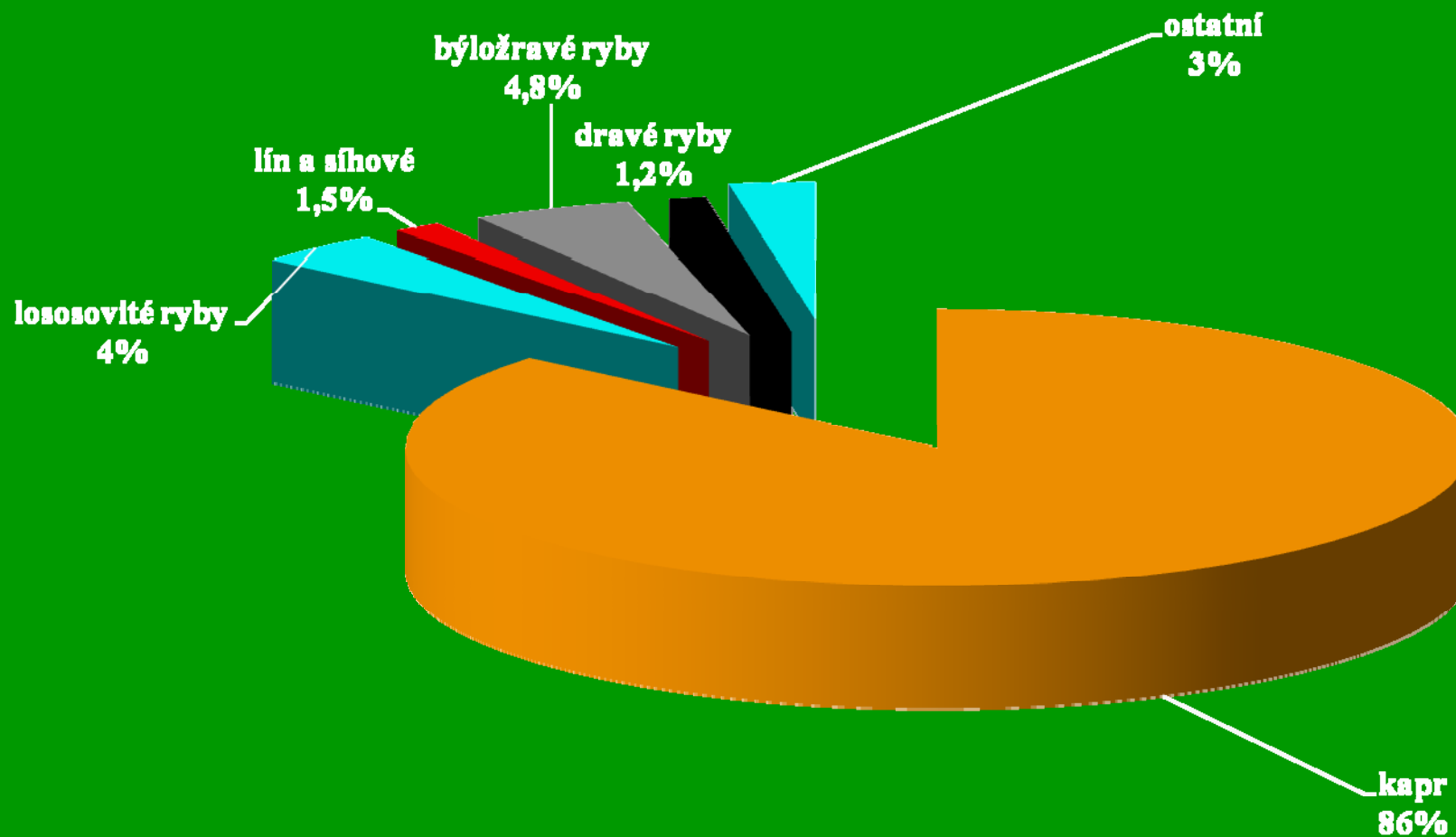
- Společensky uznávaný obor s vysokou profesní úrovní.
- Pracovní místa (přibližně 2 tis.) ve venkovské oblasti s nedostatkem pracovních příležitostí.

Produkce ryb z chovu ČR (tis.tun)

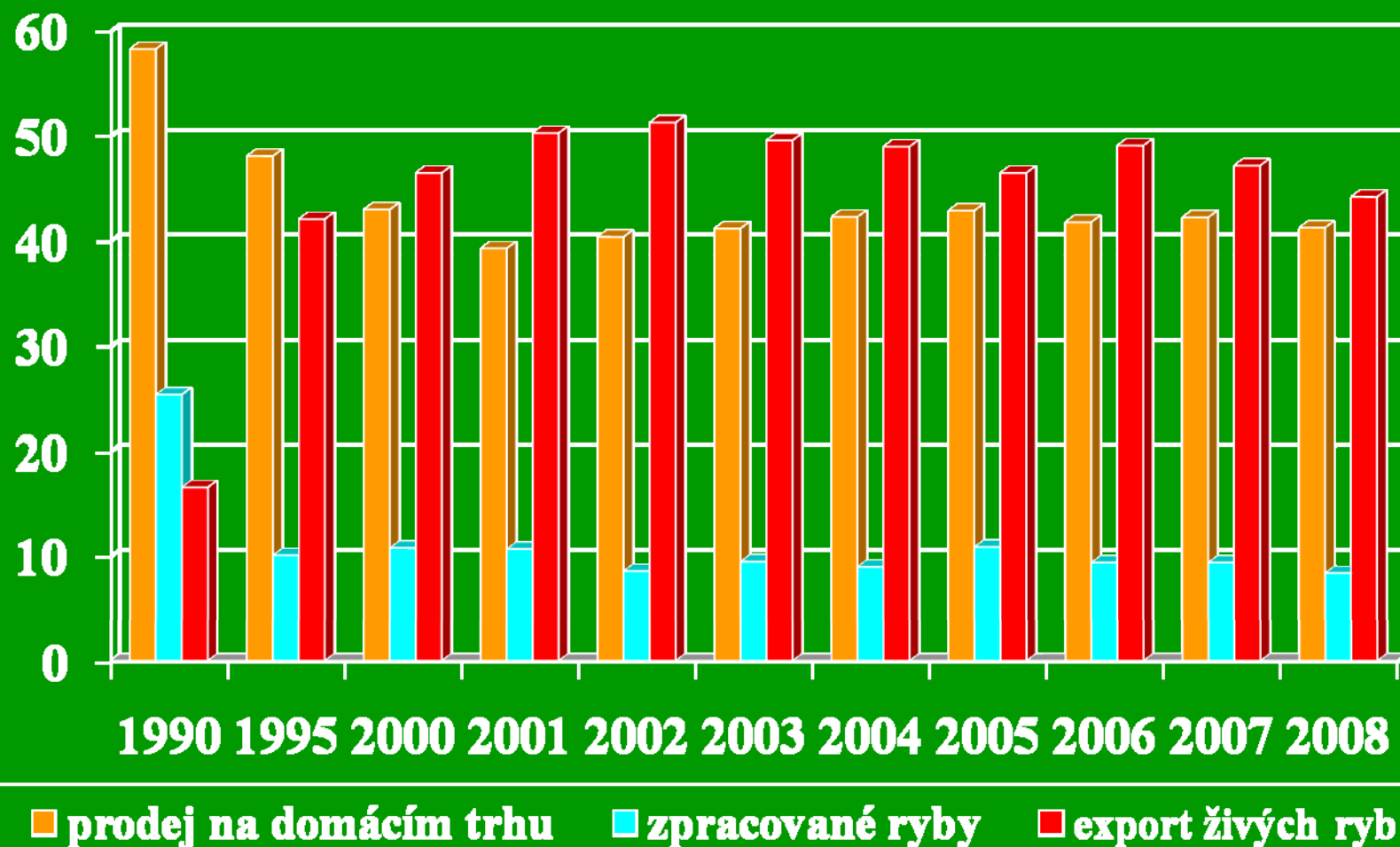
Pramen: RS ČR

Spektrum chovaných ryb (2008)

Pramen: RS ČR

Užití tržních ryb vyprodukovaných v ČR (podíl v %)

Pramen: RS ČR

- **Spotřeba ryb v ČR**

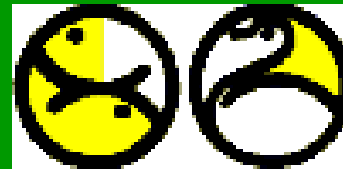
- Spotřeba ryb a rybích výrobků se v ČR dlouhodobě pohybuje na úrovni 5,3-5,4 kg na osobu a rok
- Sladkovodní ryby tvoří přibližně 1 kg, bez započtení spotřeby ryb ulovených na rybářských revírech

- **Zpracovny ryb**

- V ČR 15 moderních zpracoven ryb, z toho 8 zpracovává i ryby mořské
- Kapacita 10 – 11 tis. tun živých ryb
- V současnosti zpracováváno kolem 2 tis. tun

Rybářské sdružení ČR

- Profesní seskupení chovatelů ryb a drůbeže, zpracovatelů ryb a dalších subjektů působících v oboru rybářství (k 30.9.2009 73 členy)
- 85 % ploch rybníků,
- 90 % republikové produkce
- Vazba na rybářské struktury EU (FEAP)
- www.cz-ryby.cz

Silné stránky produkčního rybářství ČR

- Akceptace veřejností navazující na historické postavení oboru.
- Vysoká úroveň technologie chovu.
- Produkce kapra jako kvalitní potraviny přírodního původu.
- Ochranné známky Český kapr , Třeboňský kapr a Pohořelický kapr
- Moderní zpracovny a výrobky označení známkou kvality Klasa.
- Vysoká kvalita plemen chovaných druhů ryb.
- Polykulturní obsádky.
- Mimoprodukční význam rybníků.
- Funkční legislativa.
- Stabilizovaný trh.
- Ucelený systém vzdělání a výzkumu.

Slabé stránky produkčního rybářství ČR

- Zabahnění rybníků a jejich roztroušenost.
- Rybožraví predátoři.
- Omezování chovu ryb v chráněných oblastech
- Neadekvátní tlak ochrany přírody.
- Nedostatečná kompenzace mimoprodukčních funkcí rybníků.
- Dlouhodobý nedostatek finančních prostředků na opravy a modernizaci rybníků.
- Délka chovného období kapra do tržní velikosti.
- Omezené podmínky pro chov lososovitých ryb.
- Nízký a regionálně nevyrovnaný domácí konzum ryb.
- Limitovaná podpora prodeje a konkurence importovaných mořských ryb.

Prognóza vývoje produkčního rybářství V ČR

- Prognóza vývoje vychází z předpokládaného vývoje na evropské úrovni.
- Ve výhledu do roku 2013 je rozhodující prioritou zachování udržitelného rozvoje chovu ryb v ČR a udržení pozic českých sladkovodních ryb na domácím i zahraničním trhu.
- Prognóza vývoje produkce ryb je zpracována ve dvou variantách.

Druhová struktura produkce tržních ryb 1995-2013 (var.I)

Druhy ryb	Skutečnost				Výhled		
	1995	1998	2001	2004	2007	2010	2013
Kapr	16,4	15,1	17,4	17,0	18,2	18,5	18,8
Lososovité	0,7	0,6	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7
Býložravé ryby	0,7	0,5	1,2	0,9	1,3	1,5	1,7
Lín, síhové	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Dravé ryby	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ostatní	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Celkem	18,7	17,2	20,1	19,4	21,0	21,5	22,0

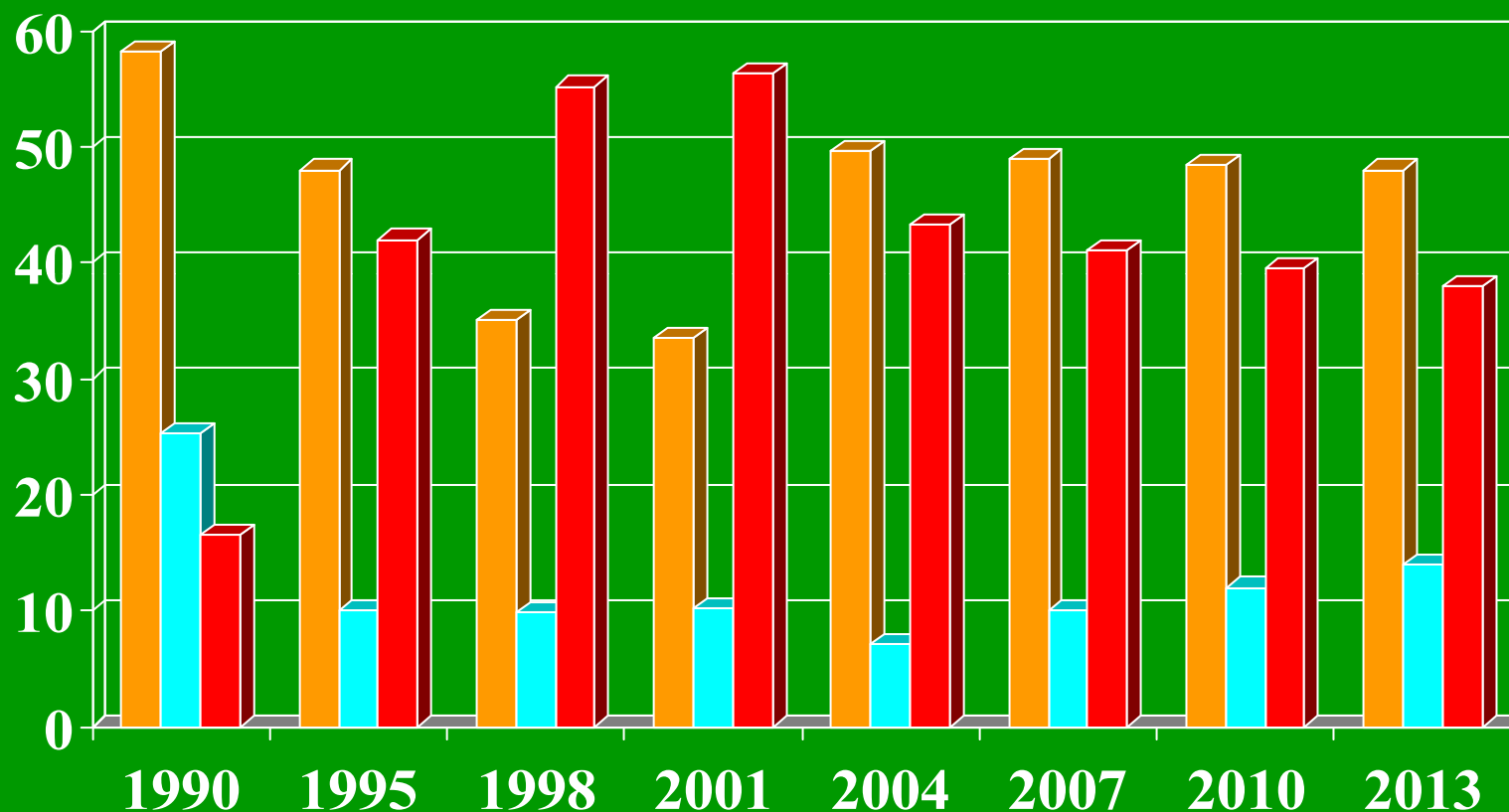
Druhová struktura produkce tržních ryb 1995-2013 (var.II)

Druhy ryb	Skutečnost				Výhled		
	1995	1998	2001	2004	2007	2010	2013
Kapr	16,4	15,1	17,4	17,0	17,5	17,0	17,0
Lososovité	0,7	0,6	0,8	0,7	0,7	0,8	0,8
Býložravé ryby	0,7	0,5	1,2	0,9	1,0	1,3	1,3
Lín, síhové	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Dravé ryby	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ostatní	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5
Celkem	18,7	17,2	20,1	19,4	20,0	20,0	20,0

Prognóza vývoje produkčního rybářství V ČR

- Prognóza vývoje vychází z předpokládaného vývoje na evropské úrovni.
- Ve výhledu do roku 2013 je rozhodující prioritou zachování udržitelného rozvoje chovu ryb v ČR a udržení pozic českých sladkovodních ryb na domácím i zahraničním trhu.
- Prognóza vývoje produkce ryb je zpracována ve dvou variantách.
- Při realizace produkovaných ryb se předpokládá postupné zvyšování objemu zpracovaných ryb.

Užití tržních ryb vyprodukovaných v RS ČR (podíl v %) - výhled

prodej na domácím trhu zpracované ryby export živých ryb

Pramen: RS ČR

Předpoklady pro zachování udržitelného rozvoje produkce ryb

- Rovnováha mezi potřebami chovu ryb a environmentálními nároky včetně dopadu působení chráněných živočichů a mimoprodukčních funkcí rybníků.
- Chovatelská oblast zaměřená na udržení kvality tradičně chovaného kapra, zavádění nových druhů ryb a technologických postupů, welfare, Kodex správné praxe v chovu ryb, produkce násadových ryb.
- Popularizace produkce a konzumace ryb, zahrnující problematiku od historických tradic až po zdravotní problematiku konzumace ryb, zvýraznění hodnoty ochranných známek.

Předpoklady pro zachování udržitelného rozvoje produkce ryb

- Ekonomické aspekty – zvýšení ekonomické efektivity chovu ryb, využití veřejných prostředků, náhrady za mimoprodukční funkce rybníků, stabilizovaná sociální funkce ve venkovských oblastech, rybářská turistika..
- Zhodnocení výsledků rybářského výzkumu.

„Národní strategický plán rozvoje rybářství v ČR“.

- NSP je MZe ČR ve spolupráci s RS ČR a dalšími odborníky zpracováván pro období 2007-2013. Zahrnuje situaci celého odvětví rybářství, včetně její analýzy a nastínění cílů a priorit.
- NSP bude sloužit ke střednědobému formulování potřeb oboru rybářství pro získání finančních zdrojů z EU.
- Od roku 2007 byl ustaven Evropský rybářský fond (ERF), nahrazující současný nástroj pro podporu rybářství (FIFG).
- Prioritní osy ERF uplatnitelné v českém rybářství:
 - Rozvoj akvakultury, zpracování a uvádění ryb na trh
 - Opatření v kolektivním zájmu
 - Udržitelný rozvoj rybářských oblastí

Dotace do oboru rybářství v ČR (2008)

1. Národní resortní podpory.
2. Operační program „Rybářství“.
3. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond.
4. Podpory dle přílohy č.11 k zákonu č.622/2006 Sb.

Dotace do oboru rybářství v ČR (2008)

1. Národní resortní podpory (dotační tituly týkající se akvakultury a sladkovodního rybolovu)
 - kontrola užitečnosti
 - speciální poradenství pro živočišnou výrobu
 - školní závody
 - podpora mimoprodukčních funkcí rybníků
 - genetické zdroje

Podpora mimoprodukčních funkcí rybníků

Částečná kompenzace újmy rybářským subjektům vzniklé zajišťováním vodohospodářských a celospolečenských funkcí rybníků.

- a) Nařízené vodohospodářské funkce rybníků zajišťované manipulací s vodou.
- b) Péče o rybniční fond ve veřejném zájmu.
- c) Nařízená péče o životní prostředí.

www.mze.cz

„Národní strategický plán rozvoje rybářství v ČR“.

- Čelné místo ve struktuře prioritních os zaujímá zachování udržitelného rozvoje chovu ryb.
- Finanční prostředky na období 2007-2013
 - Z veřejných zdrojů 1.078 mil. Kč (ročně 154 mil. Kč)
 - Z prostředků EU 754,6 mil Kč
 - Národní zdroje 323,4 mil Kč
 - (předpokládané soukromé zdroje 959 mil. Kč)
 - Předpokládané rozdělení (ročně)

• Chov, zpracování a trh s rybami	95 mil. Kč
• Obhospodařování tekoucích vod	35 mil. Kč
• Rybářský výzkum	15 mil. Kč
• Rybářské školství	9 mil. Kč

Operační program rybnářství 2007-2013

- Na základě nařízení Rady ES o ERF byl zpracován MZe ČR návrh Operačního programu Rybnářství pro roky 2007-2013
- OP Rybnářství vychází z Národního strategického plánu rybnářství
- Cílem ERF je vymezit oblast podpor odvětví rybnářství tak, aby opatření přispěla k dosažení cílů definovaných jako součást Společné rybnářské politiky (SRP)
- Důvodem vypracování samostatného OP je požadavek předložení strategického dokumentu pro ERF.
- Celkový objem: 41 mil EUR (75 % veřejné zdroje v poměru 30:70 ČR:EU)
- Kompletní materiál - www.mze.cz

Operační program rybářství 2007-2013

- **Priority ČR:**

- Udržitelná rovnováha mezi přírodními zdroji, potřebami společnosti a posílení konkurence schopnosti rybářských subjektů.
- Odstranění sedimentů usazovaných v rybnících.
- Finanční podpora přírodě blízkému hospodaření.
- Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin (volné vody).

Operační program rybářství 2007-2013

- Struktura opatření osy (prioritní osy 2,3,5):
 1. Akvakultura, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh (44 %)
 1. Opatření pro produktivní investice do akvakultury.
 2. Opatření na ochranu vodního prostředí.
 3. Opatření v oblasti zdraví zvířat.
 4. Investice do zpracování a uvádění na trh.
 2. Opatření ve společném zájmu (51 %)
 1. Společné činnosti.
 2. Opatření na ochranu a rozvoj vodních živočichů a rostlin.
 3. Podpora a rozvoj nových trhů a propagační kampaně.
 4. Pilotní projekty.
 3. Technická pomoc (5 %)

Dotace

Rok	EFF
2007	3 360 014
2008	3 526 490
2009	3 693 682
2010	3 868 715
2011	4 043 811
2012	4 218 249
2013	4 395 714
Celkem	27 106 675

(EUR v běžných cenách)

	Celkem	Příspěvek z EFF	Vnitrostátní příspěvek	EFF Míra spolufinancování
	a=(b+c)	b	c	d=(b)/(a) *100
Prioritní osa 1: opatření k přizpůsobení rybářského loďstva Společenství	0	0	0	0
Prioritní osa 2: akvakultura, vnitrozemský rybolov, zpracování produktů rybolovu a akvakultury a jejich uvádění na trh	15 902 583	11 926 937	3 975 646	75
Prioritní osa 3: opatření společného zájmu	18 432 539	13 824 404	4 608 135	75
Prioritní osa 4: udržitelný rozvoj rybolovných oblastí	0	0	0	0
Prioritní osa 5: technická pomoc	1 807 112	1 355 334	451 778	75
Celkem	36 142 234	27 106 675	9 035 559	75

(EUR v běžných cenách)

Celková výše finančních prostředků určených pro Českou republiku z EFF představuje 27 106 675 EUR v běžných cenách na celé programovací období. Veřejné finanční prostředky, tj. příspěvek z EFF a z národních zdrojů, jsou navrženy v poměru 75 % ku 25 %. Příspěvek z národních veřejných zdrojů činí 9 035 559 EUR na celé programovací období.

Dotace do oboru rybářství v ČR (2008)

3. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Poskytováním záruk na úvěry podnikatelských subjektů v oblasti zemědělství, lesnictví vodního hospodářství a průmyslu zabývajících se zpracování produkce za zemědělské výroby.

www.pglf.cz

Dotace do oboru rybářství v ČR (2008)

4. Podpory dle přílohy č.11 k zákonu č.622/2006 Sb.

Stanovení podpory podle „Závazných pravidel poskytování finančních prostředků v oblasti vod.....“, která tvoří přílohu uvedeného zákona, je využívána „Podpora na obnovu, odbahnění a rekonstrukci rybníků a vodních nádrží“ (2C).

Každoroční konkretizace, metodický pokyn MZe.

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Zákon č. 99/2004 Sb., (Zákon o rybářství)
 - upravuje chov, ochranu a lov ryb, pěstování a lov vodních organismů a ochranu jejich života a životního prostředí, rybníkářství, výkon rybářského práva, vyhlásování, změnu a rušení rybářských revírů, evidenci o hospodaření, o dosaženém hospodářském výsledku, ustanovení, zánik, pravomoci a odpovědnost rybářské stráže, výkon dozoru nad dodržováním zákona a rozhodnutí vydaných na jeho základě, sankce za neplnění nebo porušení stanovených povinností, podíl státu na úhradě nákladů na opatření přijatých ve veřejném zájmu, ochranu mořských zdrojů.

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Zákon č. 99/4004 Sb., (Zákon o rybářství)
- Zákon o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráží, ochraně mořských zdrojů a o změně některých zákonů.
 - Vyhláška 197/2004 Sb.
 - Vyhláška 239/2006 Sb.
 - Vyhláška 20/2010 Sb.

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Zákon č.254/2001 Sb., zákon o vodách (vodní zákon)
- Zákon č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č.166/1999 Sb., o veterinární péči
- Zákon č.154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat
- Zákon č.115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených zvláště chráněnými živočichy
- Zákon č.246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání
- Zákon č.252/1997 Sb., o zemědělství
- Zákon č.110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Zákon č.449/2001 Sb., o myslivosti
- Zákon č.334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu
- Zákon č.17/992 Sb. o životním prostředí
- Zákon č. 62/2000 Sb., o některých opatřeních při vývozu nebo dovozu výrobků a o licenčním řízení
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- Zákon č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Vyhláška č.229/2008 Sb., o výrobě a distribuci léčiv
- Vyhláška č.20/2000 Sb., o způsobu a četnosti měření spotřeby a jakosti vody
- Vyhláška č.13/1994, úprava podrobností ochrany zemědělského půdního fondu
- Vyhláška č.136/2004 Sb., stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem
- Vyhláška č.432/2005 Sb., kterou se stanoví podmínky a způsob poskytování finanční náhrady za újmu vzniklou omezením zemědělského hospodaření, vzor a uplatnění nároku.

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Nařízení vlády č.6/2003 Sb., o ukazatelích a hodnotách přípustného znečištění povrchových a odpadních vod, náležitostech povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací a o citlivých oblastech
- Nařízení vlády č.71/2003 Sb., o stanovení povrchových vod vhodných pro život a reprodukci původních druhů ryb a dalších vodních živočichů a o zjišťování a hodnocení stavu a jakosti těchto vod.
- Všechny předpisy v platném znění, ve znění pozdějších předpisů.
- www.mze.cz, www.mvcr.cz

Legislativní rámec rybářství v ČR

- Předpisy ES související s rybolovem a sektorem rybářství:
- - nařízení (R-Regulation)-přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva
 - Nařízení Rady (ES) č.1198/2006 ze dne 27.7.2006 o Evropském rybářském fondu.
 - Nařízení komise (ES) č.1407/2007 ze dne o zapsání názvu do Rejstříku chráněných označení původu a chráněných zeměpisných označení (Třeboňský kapr (CHZO)).
 - Nařízení Rady (ES) č.1100/2007 ze dne 18.9.2007, kterým se stanoví opatření pro obnovu populace úhoře říčního.

Legislativní rámec rybářství v ČR

- - směrnice (L-Directive)-závazný pokyn pro zapracování do národního práva k určitému datu
 - Směrnice Rady (ES) č.88/2006 ze dne 24.10.2006 o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a produkty akvakultury a o prevenci a tlumení nálezů vodních živočichů.
- - rozhodnutí (D-Decision)-závazné pro adresáta
 - Rozhodnutí komise (ES) ze dne 4.4.2008, kterým se stanoví, že Černé moře a říční systémy, které jsou s ním spojeny, netvoří přírodní stanoviště úhoře říčního pro účely nařízení Rady (ES) č. 1100/2007.
- Úřední věstník EU (Official Journal of the European Union) vychází každý pracovní den v jazycích členských států.

Závěr

- Přes řadu existujících problémů je situace produkčního rybářství v ČR organizačně i ekonomicky stabilizovaná, stojí za ním kvalifikovaná pracovní síla, školství, věda i pozitivní mínění veřejnosti.
- Jedná se o specifický obor zemědělství dlouhodobě hospodářsky stabilní a konkurence schopný.
- Perspektiva českého produkčního rybářství je minimálně v udržení současné úrovně.
- Podmínkou je realizace chovatelských, kompetenčních a ekonomických opatření, včetně účelného čerpání prostředků z ERF.

Závěr

- *A samozřejmě zvýšení spotřeby sladkovodních ryb v České republice, protože Český kapr je zárukou kvality.*

český
kapr ©

Děkuji za pozornost